

מירבית. מתוך ניסיון נוכחתי לדעת שאפשר להשתמש בגידרה מעין זו להקמת שבילי הולכה זמניים לבקר ולצרכים אחרים. יש לשים לב למידות הצירים וצורתם (B), וכפי שמסתבר מן השרטוט יש לקדוח בהם חורים מאורכים. בדרך זו מובטחים הרכבה ופירוק נוחים — ללא שימוש בפטישים — כאשר פני החצר המרוצפת אינם ישרים ובמקום בו מוקמת הגדר משתנה זווית שיפוע הרצפה.

נראה לי שבעזרת גידרה מסוג זה ניתן לווסת את גודל הקבוצות במבנים — בעיקר בקוראליים — בקלות רבה ובהתאם לשינויים המתהווים מזמן לזמן. לדוגמא: ניתן לצמצם או להרחיב את המקום המיועד ליבשות בהתאם למספרן. לעיתים חוסך הדבר מקומות, שבחצר בעלת גדרות קבועות הם בלתי מנוצלים. במידה וחברים ירצו לבנות גידרה כזו, ויתעוררו אצלם השגות ושאלות לגבי דרך הביצוע, אהיה מוכן לטפל בכל מקרה.

מרדכי מלען

ה.מ.ב.

מאחר וכמעט בכל המבנים החדשים והמחודשים מרצפים את החצרות, קיימת אפשרות לחלק את הקבוצות לקבוצות משנה — שתים או יותר לאורך האיבוס. למטרה זו אנו זקוקים לגידור יציב, נוח להקמה וקל להעברה, המאפשר את חציית החצר המרוצפת, מן האיבוס עד הסככה, או מגדר לגדר, לפי הצורך.

בשרטוט המצורף מתואר תרשים סכימטי של גידרה כזו, המבוססת על הרעיון של גידרות — מחסומים משטרתיים. הגידרה מורכבת ממספר מסוים של פרקים זהים, אשר מעצם צורתם מתאימים גם לשמש שערים כאשר הדבר דרוש. כל פרק כזה בנוי מעמוד אחד אליו מרותכת הגדר עצמה מצד אחד וצירים מצדו השני. קצה הגדר מתחבר תמיד אל קצות הצירים באמצעות צינור (A). בדרך זו ניתן לבנות גידרה באורך או בצורה שיידרשו (מרובעת, מלבנית, אלכסונית או רב-צלעית).

העמוד האמור מרותך וגשען על בסיס (C) רחב למדי, וצירוף זה מעניק לגידרה יציבות

מסביב למיכון

התפתחויות בממשק החליבה

נות, תנאי האקלים, הדרישות התגייניות, כוח האדם, אפשרויות המימון ועוד כהנה וכהנה — כל אלה מכתיבים לנו, במידה ניכרת, את הרצוי ואף את הנדרש בממשק החליבה, כפי שמכתיבות לנו פעילויות אחרות בייצור החלב.

לאור האמור לעיל ברצוני לבדוק אחת ההתפתחויות האחרונות בהכנסת סוגי מכונות אוטומטיות למחצה. כוונתי למסירים אוטומטיים לגביעים שהופעלו בכמה משקים בחדשים האחרונים. יש הרואים את מסירי הגביעים כאלטרנטיבה לדואו-זאק. לכן, נדמה לי שכדאי שנברר לעצמנו את היתרונות והחסרונות של שני סוגי המכונות ונסה להגיע להערכה לגבי התאמתו של כל אחד מהם לדרישות הממשק בעדרינו.

השנתיים האחרונות הביאו לנו התפתחויות רבות בממשק החליבה, אולי יותר מאשר בכל תקופה דומה מאז עצם המעבר מחליבת ידיים למכונה ואחר-כך ממכונה מיטלטלת למכונת חליבה. היינו עדים לסוגי ציוד חדש; המכונות האוטומטיות למחצה, מכונות מסתובבות לחליבה, קומביינים לחליבה מסוגים שונים — עם צנצנות ובלעדיהן, ולעריכת צנצנות בשיטות שונות. החליבה אינה מטרה בפני עצמה. המטרה היא פרנסתנו מייצור חלב, והחליבה הינה אמצעי בלבד להשגת מטרה זו. בכדי להתפרנס מייצור חלב, יש צורך לחתור ליעילות בניהול הענף בכל אותם ההיבטים שלהם השפעה על תוצאות עמלנו. תנאי הסביב — אפשרויות אספקת המזון-

התחלת החליבה, כנהוג בכל מכונה רגילה. יש להכין את העטין ולהרכיב את המכונה כך שהפרה תמסור את החלב ללא הפסקות. בלי קשר לבעיית חליבת היתר — יש גם להימנע מאיחור בהר-כבת המכונה זמן רב מדי לאחר הכנת העטין בכדי לא להפסיד את האפקט של הורדת החלב. עם סיום החליבה מרחיק, כאמור, המסיר האוטו-מאטי את אשכול החליבה מהעטין. כאן מתעוררת בעית חיטוי העטין, אשר לפי דעת אנשי המקצוע יש לבצעו מיד עם הרחקת המכונה מהעטין. כיצד מבצעים פעולה זו באם לא רוצים לרוץ אחרי המסירים האוטומאטיים על מנת לחטא עטין שממנו הורחק אשכול החליבה? באופן תיאורטי יש פתרון לדבר: אוטומציה של החיטוי וביצועו בצמוד להרחקת הגביעים; אך עדיין זהו פתרון תיאורטי בלבד, כי באף מקום בעולם טרם הצליחו לבצע אוטומציה של חיטוי העטין המספק את כל הדרישות. לא מספיק להפעיל מערכת ריסוס כל-שהיא אחרי הסרת האשכול, אלא יש גם להבטיח שהריסוס מגיע למקום המיועד; העטין והפטמות. אין מקומה של הפרה בעמדת החליבה, בייחוד בשורה של עמדות שדרת הדג, כה קבוע ומדויק באופן המבטיח בנקל את ריסוס העטינים באמצעים מיכניים הקבועים בתוך העמדה. ריסוסם של העטינים בעמדה מיוחדת ביציאת הפרות מהמכון, כגון בכעין "מנהרת ריסוס" הממוקמת בשביל היציאה, מעורר בעיות חדשות. פרק הזמן העובר מסיום החליבה עד לחיטוי העטין משתנה מפרה לפרה בתוך דבוקת פרות אחת. אף אחד מהמומחים לבעיות המסטיטיס אינו מוכן לאשר שחיטוי העטין כ-5 דקות לאחר הסרת המכונות טוב כחיטוי מיד לאחר הסרתן. כמו כן העברת הפרות במעין מנהרה או שביל צר, שבו יופעל מנגנון אוטומאטי לריסוס העטינים, בהכרח תגרום לעיי-כוב ביציאת הפרות, אלא באם המערכת תורחק מקרבת היציאה באופן שיווצר דיחוי נוסף בחיטוי. התפיסה של הסרה אוטומאטית מניחה בעצם שכל שנדרש מהחולב הוא — להכין עטיני פרות ולהרכיב יחידות חליבה עליהם. אחרי התחלת החליבה — נשכחת הפרה; המכונה תוסר באופן אוטומאטי ואין כל טיפול ידני נוסף ביחידת

על יתרונותיו של הדואו-ואק נכתב מספיק והימצאותו בכ-70% מהעדורים הגדולים מבטיחה שרוב הבוקרים מכירים את תכונותיו. בגלל שלבי הפעולה השונים בשתי רמות ואקואום ושני סוגי פעימה, בהתאם — ניתן להרכיב את המכונה ולהסיר אותה מהעטין ללא צורך בהכנת הפרה וללא צורך בהקפדה על עיתוי התחלת החליבה, הפסקתה או סיומה. את היחידות מסירים לפי סדר עמידת הפרות, ועם הסרת כל יחידה — מטפלים בפרה וביחידה לפי צרכי הממשק: חיטוי העטין, משלוח החלב ושטיפה עילית של אשכול החליבה. אם הפרות מגיעות נקיות לעמדת החליבה — אפשר להסתפק בהוצאת הצלי-פים הראשונים לשם בדיקת העטין בלבד וכבר יכולים להרכיב את המכונה. בדואו-ואק ניתן להתקין את יחידות החליבה לאורך מרכז התעלה (יחידה אחת משרתת שתי עמדות זו-מול-זו) או לצידה, לאורך שתי שורות העמדות (יחידה אחת לעמדה אחת), הכל לפי צרכי המשק. הטיפול השוטף במערכת דואו-ואק דורש הקפדה מרובה ורמה מקצועית-טכנית מעל זו שהיינו רגילים לה במכונות הקונבנציונאליות. אמנם בעתיד צפויה תיבת תפעול פשוטה יותר של דואו-ואק, אך שיווקה לא יחל בתקופה הקרובה. ברצוני להעיר, שכמו במקרים אחרים, תכונתו הידועה "לרוץ" מהר לכל חידוש גורמת לא פעם לכך שאנו מצטיידים בחידושים שטרם עברו את "מחלות הילדות". אלו יתוקנו רק בתקופה מאוחרת יותר ולאור הניסיון הנצבר בעבודת השדה. מסיר אוטומאטי לגביעים, הפועל בסיום חליבת הפרה, מרחיק את אשכול החליבה מהעטין בעזרת מנגנון זהה או דומה לזה המפקח על החלפת רמות התת-לחץ במכונות הדו-רמטיות מסוג דואו-ואק. מאחר ויש להבטיח שהמסיר לא ירחיק את הגביעים בטרם סיימה הפרה את החליבה (למשל אם חלה הפסקה בזרימת החלב בתחילת החליבה), מותקן מנגנון מיוחד המונע את הפעלת המסיר ב-2—3 הדקות הראשונות של החליבה בהתאם לכיוונו של המנגנון. אם חלה הפסקה בזרימת החלב תוך זמן זה — הרי קיימת חליבת יתר כבכל מכונה קונבנציונאלית. לכן יש לנהוג במסיר הגביעים, בכל הנוגע להכנת הפרה ולעיתוי

על עיתוי נכון של הרכבת הגביעים על העטינים, אך לוותר יחד עם זאת על חיטוי יעיל ובדוק של העטינים מיד עם הסרת המכונות — יכול להשיג את מטרותיו בעזרת מסירי גביעים. אלה יהיו נוחים יותר מבחינת האחזקה השוטפת, אם כי במקרים רבים יהיו יקרים ברכישתם, כי מחיבים מראש הכפלת יחידות החליבה. לעומת זאת, מי שאינו רוצה להשקיע מאמץ בהכנה ובעיתוי התחלת החליבה (רחיצת פרות בחצר ההמתנה בעזרת מערכת מיכנית), והמחשיב את החיטוי המידי של העטינים לאחר הסרת המכונה — ייטיב להפעיל מכונה מסוג דואו-ואק, אפילו במחיר של הוצאה מוגדלת עבור האחזקה השוטפת. אלה צריכים להיות, לדעתי, העקרונות שנגחו את המשק בבחירת הצידוד. אסור לנו לרוץ אחרי כל חידוש רק מהיותו חידוש ואחר כך, „לקבוע את העקרונות“. את העקרונות אנו צריכים לקבוע בבסיס פעולותינו ובהתאם לאלה לבחור את הצידוד והאמצעים המתאימים.

ח. חברון

החליבה או בפרה. לכן מחכים כעת להוספת מערכת אוטומאטית למשלוח החלב מהצנצנות. אני שואל את עצמי: למה בכלל יש צורך בצנצנות כאשר המשלוח הוא אוטומאטי? הלא ממילא לא אדע בסיום חליבת הפרה את כמות החלב שהניבה? עד שאחזור אליה — החלב כבר נעלם. את שטיפת יחידות החליבה ניתן יהיה לעשות בעזרת אוטומציה, גם אם טרם הופעל מנגנון כזה אצלנו. נשארת הבעיה העיקרית: כיצד לחטא עטין באופן אפקטיבי. אני מזהיר את הבוקרים מפני הפסקת חיטוי העטינים רק בגלל אי-הנוחות בביצוע פעולה זו במערכת מסירי הגביעים. אני גם מזהיר מפני חיטוי עטיני הפרות במרכז בעת יציאת הדבוקה. יתכן אמנם „שנחטא את מצפוננו“, אך חיטוי העטינים יהיה מפקפק מאוד.

מכל האמור לעיל, נראה לי שיש להשוות את שתי האפשרויות של חליבה אוטומאטית למחצה בהתאם למטרות שאנו מציבים לעצמנו בממשק החליבה. הרוצה או המוכן להכין פרות ולהקפיד

הודעה לבוקרים על חידוש היחסים עם סוכני פולוד

אנו מצפים מעתה לשיתוף פעולה מלא והוגן עם החברה. בזה אנו מבטלים הודעותינו לבוקרים שהת-פרסמו ב„משק הבקר והחלב“, חוברת מס' 135, וב„ידעות תנועת המושבים“.

קיימנו ברור יסודי עם חב' „אגרוגב“, סוכנת חב' „פולוד“ למכונות חליבה. כתוצאה מהברור החלטנו לחדש את הקשר ומתן השרותים לחברה הנ"ל כנהוג לגבי חברות אחרות.

היצע וביקוש

קבוצת דגניה ב', ד.ג. עמק הירדן
טל' 067—50876
א. מעוניין לרכוש עגלה לחלוקת תערובת תוצרת יפעת מהסוג הישן.
ב. מציע למכירה מכל לחלב בנפח של 3700 ליטר.
לפנות לרכז הרפת

„השירות“, אגודה להזרעה מלאכותית, בית דגן
טל' 03—948205
מציעה למכירה פר נבחן — עלם 060. הפר הינו בעל מבחן רחב חיובי, אך אינו עומד בקצב יצור הזרמה הנדרש בשירות. מסוגל לשמש כפר עזר במשק. המחיר הנדרש עבורו הוא מחיר הבשר.
לפנות אל דן קלי